

Opgave 1

Een leven lang inkomen

Bij het beoordelen van de inkomensverdeling wordt vaak gekeken naar een momentopname. Voor een bepaald jaar wordt dan een inkomensverdeling gemaakt op basis van meerdere inkomensklassen. Een voorbeeld van deze verdeling staat in tabel 1.

tabel 1

'jaarverdeling': verdeling van het jaarinkomen		
groep personen naar hoogte primair inkomen	indexcijfer primair inkomen ¹⁾	indexcijfer tertiair inkomen ²⁾
laagste 20%	0	21
20%	15	61
20%	77	87
20%	135	121
hoogste 20%	274	211

¹⁾ Voor de totale groep personen is het gemiddelde primaire inkomen op 100 gesteld.
²⁾ Voor de totale groep personen is het gemiddelde tertiaire inkomen op 100 gesteld.
 Tertiair inkomen = primair inkomen min belastingen en premies plus uitkeringen en baten van overheidsuitgaven min productgebonden heffingen.

Een andere manier om te kijken naar de inkomensverdeling is de verdeling van het levensloopinkomen. Hierbij wordt voor vijf opleidingsniveaus gekeken naar het totale inkomen dat gedurende het gehele leven wordt ontvangen. Een voorbeeld van deze verdeling staat in tabel 2. Tabellen 1 en 2 zijn gebaseerd op dezelfde groep personen. Voor de eenvoud van de analyse wordt in beide verdelingen geen inkomensverschil binnen een groep verondersteld.

tabel 2

'levensloopverdeling': verdeling van het levensloopinkomen ³⁾		
groep personen naar hoogst genoten opleiding	indexcijfer primair inkomen	indexcijfer tertiair inkomen
basisonderwijs	48	74
secundair onderwijs	63	79
middelbaar beroepsonderwijs	91	91
hoger beroepsonderwijs	94	114
universitair onderwijs	172	143

³⁾ De noten van tabel 1 zijn ook van toepassing op tabel 2.

- Uit tabel 1 blijkt dat er een groep is zonder primair inkomen, terwijl dat in tabel 2 voor geen enkele groep geldt.
- 2p **1** Geef een verklaring voor dit verschil.
- Uit tabel 1 kan afgeleid worden dat er sprake is van nivellering.
- 2p **2** Geef een verklaring voor deze nivellering.
- 2p **3** Vul op de uitwerkbijlage de tabel in en teken op basis van die tabel de lorenzcurve van de verdeling van het primaire jaarinkomen.
- 2p **4** Leg uit hoe uit beide tabellen kan worden afgeleid dat de verdeling van het primaire levensloopinkomen minder scheef is dan die van het primaire jaarinkomen.
- In de groep personen met de laagste tertiaire jaarinkomens zitten bijvoorbeeld studenten in het universitair onderwijs. In de groep personen met de hoogste tertiaire jaarinkomens zitten bijvoorbeeld mensen die op de top van hun carrière zijn.
- 2p **5** Verklaar aan de hand van het voorbeeld van één van beide genoemde groepen, waarom de levensloopverdeling van het tertiaire inkomen minder scheef is dan de jaarverdeling van het tertiaire inkomen.

uitwerkbijlage

3 tabel

% personen cumulatief	% primair inkomen cumulatief
0	0
100	100

